

Warszawa, 18 maja 2023 r.

PORADNIK LEROY MERLIN

Idealne rośliny do naszego ogrodu

Czy istnieje ogród idealny? Nie ma jednej, uniwersalnej odpowiedzi. Każdy z nas odpowie na to pytanie inaczej. W naszym poradniku podpowiadamy, jak stworzyć ogród dopasowany do zmieniających się warunków środowiska np. silne nasłonecznienie, niedobory wody i dostosowany do tempa życia zapracowanego człowieka, który pragnie, aby jego ogród zachwycał przez cały rok, a nakład pracy był jak najmniejszy.

Jak wyglądałby świat bez roślin? To zupełnie niewyobrażalne. Rośliny towarzyszą nam od zawsze, a ich dobroczynny wpływ na nasze zdrowie i samopoczucie jest ogromny. Biorą udział w produkcji tlenu, którym oddychamy, regulują wilgotność powietrza, neutralizują i oczyszczają powietrze ze szkodliwych związków lotnych. Przebywanie w ich otoczeniu wpływa stymulująco na zmysły, pobudza kreatywność, zwiększa chęć do działania. Dobroczynne działanie roślin jest zauważalne także w sytuacjach stresowych, gdy nie tylko kolor zielony, ale przede wszystkim tworzony przez nie mikroklimat wpływa kojąco na zmęczony umysł. Doskonale wiemy, że nawet krótki spacer po parku pozwoli opaść „złym” emocjom i przywrócić pogodę ducha, a chwila spędzona w przydomowym ogródku jest najlepszym lekarstwem na stres i przemęczenie.

Obecnie, gdy wraz z rozwojem cywilizacyjnym tempo życia człowieka nie zwalnia, lecz wręcz przeciwnie stale przyspiesza powinniśmy doceniać korzyści jakie oferują nam rośliny. Zmiany jakich doświadczamy dotyczą również stanu środowiska naturalnego. W związku z wzrastającą temperaturą, dokuczliwym w wielu regionach problemem suszy i idącą za tym nieprzewidywalnością zjawisk atmosferycznych, nie tylko człowiek stoi przed nowymi wyzwaniami, ale także rośliny. Korzyści jakie im zawdzięczamy, będą możliwe jedynie wtedy, gdy zapewnimy im odpowiednie warunki do rozwoju.

Dobór roślin

Niezależnie od tego czy jesteśmy właścicielami kilku czy kilkuset metrów kwadratowych ogrodu liczba pomysłów na jego urządzenie może znacząco przewyższać jego powierzchnię. Marzą się nam kolorowe rabaty, grządki z ziołami i warzywami, wypielęgowany trawnik, ozdobne drzewa i krzewy. Bogata oferta dostępnych gatunków oraz odmian roślin w punktach sprzedaży doprowadza co najmniej do zawrotu głowy. Zawsze można liczyć na wsparcie sprzedawcy, który pomoże w doborze roślin. Jednak robi to skutecznie dopiero wtedy, gdy będzie miał wystarczająco dużo informacji na temat ogrodu oraz związanych z nim oczekiwań. Z tego też względu, przed zakupem roślin należy zastanowić się nad następującymi kwestiami:

1. Jakie warunki panują w moim ogrodzie: czy jest to ogród słoneczny czy cienisty?
2. Czy przeważają w nim warunki wietrzne, czy jednak jest to przestrzeń osłonięta i zaciszna?
3. Czy podłoże jest piaszczyste, a może jednak zwarte i wilgotne?

Pytania te są w pełni uzasadnione, ponieważ warunki środowiskowe i oczekiwania wobec planowanego ogrodu muszą współgrać z roślinami, które mają się w nim znaleźć. W szczególności, gdy zakładacie, że pielęgnacja tej przestrzeni ma być bezproblemowa i ograniczona do minimum.

Rośliny idealne, czyli jakie?

Rośliny idealne, to takie, które spełniają postawione wobec nich oczekiwania np. mają atrakcyjny pokrój, pięknie kwitną, obficie owocują. Z drugiej strony powinna je charakteryzować wytrzymałość na niskie temperatury lub wspomniane powyżej okresowe niedobory wody.

Rośliny powinny być odpowiednio dobrane do warunków danego środowiska. Jedynie prawidłowy dobór gatunków do warunków panujących w konkretnym ogrodzie umożliwi w pełni skorzystanie z wachlarza oferowanych przez nie korzyści. Przy odpowiednim planowaniu pozwoli także na ograniczenie wkładanej w pielęgnację ogrodu pracy do minimum.

Projektując ogród, który będzie wytrzymały na wystawę słoneczną, nie będzie wymagający w stosunku do nawodnienia oraz nadmiernej pielęgnacji, należy wybierać gatunki roślin, które mają ku temu naturalne predyspozycje. **Przykładem słonecznych nasadzeń mogą być ogrody zielowe oraz łąki kwietne, o których więcej w kolejnym punkcie poradnika.**

Rośliny na ekspozycję słoneczną: 1. Goździk ogrodowy 2. Goździk ogrodowy 3. Bukszpan 4. Smagliczka skalna 5. Lawenda francuska 6. Szalwia 7. Lawenda wąskolistna 8. Trawa Miskant wiechlinowaty.

Analogicznie jak w przypadku ogrodów o ekspozycji słonecznej, do nasadzeń na terenach zacienionych należy wybrać rośliny, które są w stanie rozwijać się przy ograniczonym dostępie do promieni słonecznych oraz poradzą sobie w bardziej wilgotnym, a niekiedy cięższym podłożu. **Wśród roślin polecanych do ogrodów z ograniczonym dostępem do światła wymienia się funkcie o ozdobnych liściach, paprocie i niemalże samodzielne w uprawie bluszcze.**

Rośliny na ekspozycję cieniłą: 1. Paproć ogrodowa Polypodiopsida 2. Paproć ogrodowa Polypodiopsida 3. Paproć ogrodowa Varens Mix

Ogród pełen słońca

Jeżeli ogród przez większość dnia skąpany jest w blasku słońca, oznacza to, że dobór gatunków powinien zostać zawężony do roślin, które dobrze znoszą silną operację promieni słonecznych i są wytrzymałe na zasuszenie. Przykładem takich nasadzeń mogą być **łąki kwietne**.

Aby trawnik zachwycał swoim soczystym zielonym kolorem, trzeba poświęcić mu wiele czasu oraz pracy. Alternatywą, która nie wymaga aż tak dużej uwagi, a jednocześnie jest mniej uporządkowana w swojej formie i z łatwością rozrasta się poza wyznaczone ramy – jest **łąka kwietna**. Co istotne, łąki kwietne nie potrzebują nawożenia, a jedynie cyklicznego koszenia. Korzystając z gotowych mieszanek nasion, można w łatwy sposób wprowadzić do swojego ogrodu powiew swojskiego klimatu: oazę spokoju dla człowieka zmęczonego pracą, ale również owady, które chętnie będą z tego roślinnego bufetu korzystać. **W przypadku ogrodu, który ma być atrakcyjny przez cały rok, należy wybrać mieszankę nasion roślin wieloletnich – wówczas będzie on zachwycał przez wiele sezonów.** Przy zakładaniu łąki kwietnej, ale również innego nasadzenia, należy pamiętać o odpowiednim przygotowaniu podłoża: glebę należy spulchnić oraz odchwaścić. Wysiew należy przeprowadzić zgodnie z zaleceniami wybranej mieszanki, początkowo poświęcając więcej uwagi na nawodnienie (w późniejszym czasie można je ograniczyć i dostosować do panujących w ogrodzie warunków) oraz wypatrywać... A oczekiwanie zostanie z pewnością nagrodzone np. pięknie kwitnącymi na kolor niebieski kwiatami **chabry bławatka** (*Centaurea cyanus* L.), chętnie odwiedzanymi przez pszczoły, ozdobnymi kwiatami **dzwonka rozpięzchłego** (*Campanula patula* L.) czy pomocnego w odstraszaniu komarów i przywabiającego motyle – **krwawnika pospolitego** (*Achillea millefolium* L.). Łąka kwietna, to także rozwiązanie odpowiadające na rosnący problem suszy.

Pomaga w lepszym magazynowaniu wody, a w dalszej perspektywie staje się niemalże samodzielny, nie wymagającym wielu zabiegów, elementem ogrodu.

1-4 i 5-8. Nasiona łąki kwietnej wieloletniej, różne odmiany i stanowiska. 5. Domek dla owadów. 9. Zbiornik na deszczówkę.

W planowaniu ogrodu, w którym dominuje słońce, warto również uwzględnić zioła. Są to rośliny, które można uprawić zarówno w gruncie, jak i w pojemnikach (w przypadku drugiego sposobu, należy pamiętać o częstym podlewaniu), a wystawa słoneczna i sucha przepuszczalna gleba dopełnią wachlarz oferowanych przez nie korzyści. Ogród ziołowy intensywnie wpływa na zmysł węchu i smaku. **Melisa** (*Melissa officinalis*) oraz **mięta** (*Mentha*), to rośliny wieloletnie, które z łatwością rozrastają się za pomocą kłączy. Są wytrzymałe na warunki środowiska, mało wymagające i mają tak lubiane aromatyczne liście. Świeże można stosować do przygotowania naparów herbacianych, a zasuszone jako przyprawę. Idealnym uzupełnieniem będzie **szałwia lekarska** (*Salvia officinalis*), którą również z powodzeniem można uprawiać na glebach suchych. Warto je uzupełnić o łatwe w uprawie, kochające słońce **macierzanki** (*Thymus*), a dla przełamania wysokości można dołączyć **koziłka lekarskiego** (*Valeriana officinalis*), który przerasta wymienione powyżej gatunki i może osiągać nawet 1 metr wysokości. Jego ozdobą są baldachowate kwiatostany, pierzaste liście, a z korzenia wytwarza się środki na uspokojenie. Prowansalski charakter ogrodu uzyskamy sadząc lawendę (*Lavandula*). **Lawenda wąskolistna** (*L. angustifolia*) o ozdobnych, delikatnych kwiatostanach jest jednym z najbardziej odpornych na mróz gatunków. Liście pokryte kutnerem są jej naturalnym przystosowaniem do niesprzyjających warunków środowiska, a kwiaty pięknie komponują się z zielenią.

Zioła: 1. *Chaber bławatek niebieski*, nasiona 2. *Tymianek* 3. Zioła Bio: *rozmaryn*, *tymianek*, *szałwia*, *melisa* 4. Zioła Bio: *mięta*, *bazylia*, *oregano*, *szałwia* 5. *Szałwia omszona*.

Smagliczka skalna (*Aurinia saxatilis*), to niezwykle ozdobna bylina, która jest zdolna do rozwoju zarówno w pełnym słońcu, suchej (ale przepuszczalnej glebie), jak i półcieniu. Jest to roślina okrywowa, która poza walorem dekoracyjnym, wykazuje silny potencjał do rozrastania się. Podobnie jak w przypadku **goździka pierzastego** (*Dianthus plumarius*), polecana jest do obsadzenia skalniaków. Goździk pierzasty, to nie tylko pachnące kwiaty, ale również trawiaste liście, które stanowią jego atrakcję również poza okresem kwitnienia. Roślinami idealnymi, które będą uzupełniać słoneczny, mało wymagający ogród są z pewnością sukulenty. **Rozchodniki** (*Sedum*) oraz **rojniki** (*Sempervivum*), to rośliny, które swoją odporność na niesprzyjające warunki zawdzięczają mięsistym, magazynującym wodę liściom. Podczas, gdy rojniki tworzą niskie rozety, rozchodniki mogą osiągać nawet do 80 cm wysokości. Podobnie jak w przypadku wymienionych powyżej roślin nie będą przysparzać problemów w uprawie, pod warunkiem, że zostaną posadzone na odpowiednim stanowisku i będą wykazywać mrozoodporność.

1. *Lawenda wąskolistna* 2. *Byliny* 3. *Rozchodnik* 4. *Trawy ozdobne* 5. *Szałwia zimująca* 6. *Trawa pampasowa*.

Cienisty zakątek

Szczególnie starannie powinniśmy wybierać rośliny do zacienionego ogrodu, w którym rośliny będą miały ograniczony dostęp do promieni słonecznych. Powinniśmy więc uwzględniać te gatunki, które będą dobrze znosić zacienienie oraz większą wilgotność.

Pod okapem drzew idealnie sprawdzają się **funkie** (*Hosta*). Są jednymi z najbardziej popularnych bylin ogrodowych, zalecanych do uprawy w półcieniu i cieniu (dostępne są również odmiany do uprawy na terenach słonecznych). Swoją popularność zawdzięczają ozdobnemu wybarwieniu i wielkości liści, a także wznoszącym się nad nimi kwiatostanem. **Bergenie** mogą rosnąć w półcieniu i na słońcu. W zależności od ekspozycji będą miały więcej liści lub kwiatów. Nie powinniśmy więc martwić się, że nasze rośliny nie mają kwiatostanów. *Bergenia sercowata* (*Bergenia cordifolia*) charakteryzuje się dużymi, skórzastymi i nawiązującymi do drugiego członu nazwy gatunkowej - liśćmi. Staje się atrakcyjna już w kwietniu, kiedy dodatkowo zdobią ją różowe, dzwonkowate kwiaty.

1. *Laurowiśnia Rotundifolia* 2. *Bluszcz wielkolistny* 3. *Tuja* 4. *Bluszcz* 5. *Rojnik* 6. *Funkia Hosta*.

Dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans*), to niska bylina, osiągająca do 20 cm wysokości. Jest silnie rozgałęziająca się i poza ciemnozielonymi, bądź wchodzącym w kolor purpurowy liśćmi (w zależności od odmiany), w maju wytwarza groniaste kwiatostany o niebiesko-fioletowych, różowych, bądź białych kwiatach. Kolejną rośliną ekspansywną, która z sezonu na sezon będzie porastała coraz to większą część ogrodu jest **bluszcz pospolity** (*Hedera helix*). To roślina idealna dla zajętych i zapracowanych właścicieli ogrodów. Z łatwością dostosowuje się do warunków środowiska. Jest samodzielna w uprawie. Rośnie dosyć szybko, a jej pędy

z ozdobnymi zielonymi skórzastymi liśćmi mogą rozrastać się zarówno po elewacji budynku, drzewach, jak i poziomo po gruncie.

Podlewanie ogrodu marzeń

Powinniśmy pamiętać, że rośliny, tak samo jak ludzie, potrzebują wody do prawidłowego funkcjonowania. Młode rośliny potrzebują jej zdecydowanie więcej, ponieważ ułatwia im ona przystosowanie się do nowego środowiska. **Należy o tym pamiętać szczególnie przy sadzeniu roślin – bez względu na to, czy są to rośliny wymagające czy bardziej wytrzymałe w stosunku do ilości wody w glebie. Urządzając ogród, warto rozważyć umieszczenie w nim zbiorników na deszczówkę.** W ten sposób oszczędzamy nie tylko pieniądze, ale również zasoby naturalne. Zbiorniki mogą mieć różne formy, ale łączy je jedno - gromadzą drogocenną wodę opadową, którą wykorzystamy do podlewania roślin. W porównaniu do wody wodociągowej jest bardziej miękka, nie będzie pozostawiać osadów soli na powierzchni roślin, a jej temperatura będzie równa otoczeniu. Podlewanie wodą chłodniejszą od temperatury powietrza może doprowadzić do zamierania roślin. Biorąc pod uwagę jakie gatunki roślin tworzą ogród, w jakim podłożu rosną, a także poziom jego nasłonecznienia, może się okazać, że częstotliwość, a także ilość doprowadzanej roślinom wody w przyszłości nie będzie w każdym przypadku taka sama. **Pomocne w podlewaniu ogrodu o dużym metrażu mogą okazać się systemy nawadniające.** Odpowiednio rozmieszczone będą doprowadzać wodę w sposób precyzyjny i co istotne w jego utrzymaniu, przy odpowiednim zaprogramowaniu – w sposób regularny.

O tym warto pamiętać:

- **Tworzenie ogrodu to najbardziej pracochłonny etap, ponieważ wymaga przemyślanego planu działania.** Odpowiednio dobrane rośliny pod kątem panujących w ogrodzie warunków, a także uwaga i czas jakie im poświęcimy na początku, w przyszłości pozwolą ograniczyć zabiegi pielęgnacyjne do niezbędnego minimum. Zastosujmy się do tych prostych rad i sprawdzajmy, jak ogród radzi sobie w miarę upływu czasu. Może się okazać, że wystarczy sporadyczne podlewanie (dostosowane do zjawisk atmosferycznych), usuwanie przekwitniętych kwiatostanów i zeschniętych liści, jak i porażonych przez choroby lub szkodniki części roślin.
- Jeśli pragniemy, aby nasz idealny ogród był samodzielny w uprawie to wybieramy rośliny, które nie będą wymagały specjalnych zabiegów pielęgnacyjnych np. cięcia, nawożenia i będą ozdobne przez wiele sezonów.

Godne polecenia są zwłaszcza byliny (rośliny wieloletnie).

- Wybierajmy gatunki, które wykazują naturalne predyspozycje do przetrwania okresowego niedoboru wody. Ułatwi to nam planowanie ich podlewania w przyszłości.

Wszystkie produkty i rośliny potrzebne do założenia i pielęgnacji ogrodu znajdują się w sklepach Leroy Merlin i na www.leroymerlin.pl

Opracowanie dla Leroy Merlin:

mgr inż. Anna Pińkowska
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Instytut Nauk Ogrodniczych
Katedra Ochrony Roślin

Zdjęcia w wysokiej rozdzielczości: <https://we.tl/t-dTOCGxEfCv>

Dodatkowe informacje:

PR_produkt@leroymerlin.pl

www.media.leroymerlin.pl